

CAPITOLUL 4

VENITURILE POPULAȚIEI

Sursa datelor:

➤ Cercetări statistice:

Cercetarea statistică privind costul forței de muncă, în unitățile economico-sociale (conform Regulamentului (CE) nr. 530/1999 al Consiliului privind statisticile structurale ale câștigurilor salariale și ale costului forței de muncă);

Precizări metodologice:

Câștigul salarial mediu net lunar rezultă prin scăderea din sumele brute plătite aferente câștigului salarial mediu brut lunar a contribuției de asigurări sociale datorată de salariați, a contribuției de asigurări sociale de sănătate datorată de salariați și a impozitului corespunzător, rezultatul fiind împărțit la numărul mediu al salariaților și la numărul de luni ale anului. Numărul mediu al salariaților se definește conform precizărilor de la Capitolul 3 - Piața forței de muncă.

Până în anul **2018**, **câștigul salarial mediu net lunar** se calcula prin scăderea din sumele brute plătite aferente **câștigului salarial mediu brut lunar** a contribuției salariaților la bugetul asigurărilor pentru șomaj, a contribuției individuale de asigurări sociale de stat, a contribuției salariaților pentru asigurările sociale de sănătate și a impozitului corespunzător, rezultatul fiind împărțit la numărul mediu al salariaților și la numărul de luni ale anului.

Conform prevederilor legislației naționale în vigoare (O.U.G. nr. 79/2017 cu modificările și completările ulterioare), contribuțiile de asigurări sociale, respectiv cele de asigurări sociale de sănătate care cădeau în sarcina angajatorului au fost transferate în sarcina salariatului și, **începând cu anul de referință 2018**, sunt suportate în totalitate de salariat, fiind reflectate în cuantumul brut al câștigului salarial.

Câștigul salarial mediu brut lunar se calculează prin raportarea sumelor brute plătite din fondul de salarii, din profitul net și alte fonduri, la care se adaugă sumele brute aferente anilor anteriori, la numărul mediu al salariaților și la numărul de luni ale anului. Numărul mediu al salariaților se definește conform precizărilor de la Capitolul 3 - Piața forței de muncă.

Câștigul salarial nominal brut cuprinde sumele brute plătite salariaților de către agenții economici în perioada de referință, astfel:

Sumele brute plătite din fondul de salarii pentru timpul lucrat:

– **salariile de bază** corespunzătoare timpului efectiv lucrat în program normal

CHAPTER 4

POPULATION INCOME

Data source:

➤ Statistical surveys:

The labour cost survey, in socio-economic units (according to Council Regulation (EC) No 530/1999 concerning structural statistics on earnings and on labour costs);

Methodological notes:

The average net monthly earnings are obtained by subtracting from the gross amounts paid in relation to the average gross monthly earnings the social insurance contribution payable by employees, the social health insurance contribution payable by employees and the related tax, with the result being divided by the average number of employees and the number of months of the year. The average number of employees is defined as specified in Chapter 3 - Labour market.

Until 2018, the average net monthly earnings were calculated by subtracting from the gross amounts paid in relation to the average gross monthly earnings the contribution of employees to the unemployment insurance budget, the individual social insurance contribution, the contribution of employees to social health insurance and the related tax, with the result being divided by the average number of employees and the number of months of the year. According to the provisions of the national legislation in force (GEO No 79/2017, as subsequently amended), the social insurance contributions and social health insurance contributions that were payable by employers were shifted to employees and, starting with the reference year 2018, they are fully borne by employees and are reflected in the gross amount of earnings.

The average gross monthly earnings are calculated by relating the gross amounts paid from the salary funds, from the net profit and other funds, plus backdated pay arrears, to the average number of employees and to the number of months of the year. The average number of employees is defined as specified in Chapter 3 - Labour market.

The gross nominal earnings include the gross amounts paid by economic operators to employees in the reference period, namely:

Gross amounts paid from the salary funds for time worked:

– **basic salaries** corresponding to the hours actually worked as normal working hours

și suplimentar (inclusiv indexările și indemnizațiile de conducere, salariile de merit și alte drepturi care conform actelor normative fac parte din salariul de bază);

– **sporurile și indemnizațiile** acordate sub formă de procent din salariul de bază brut sau în sumă fixă;

– **premiile/bonusurile/beneficiile** din cursul anului și anuale sub diferite forme (inclusiv al 13-lea salariu, premiile de vacanță);

– **plățile/primele excepționale (ocasionale)** efectuate către salariații care părăsesc întreprinderea (inclusiv primele acordate cu ocazia pensionării), cu condiția ca aceste sume să nu fie prevăzute în contractul de muncă;

– **sumele acordate salariaților pentru transportul până la / de la locul de muncă;**

– **sumele acordate salariaților pentru plata zilelor de concediu de odihnă neefectuat;**

– **sumele aferente stimulului de risc acordat personalului medical**, conform prevederilor legale în vigoare;

– **alte sume** plătite conform prevederilor legale în vigoare și/sau stabilite prin contractul de muncă / raportul de serviciu (inclusiv cele pentru susținerea cheltuielilor cu utilitățile la locul în care salariații își desfășoară activitatea, precum electricitate, încălzire, apă și abonamentul de date, achiziția mobilierului și a echipamentelor de birou, în limitele stabilite de angajator prin contractul de muncă sau regulamentul intern, în limita unui plafon lunar, corespunzător numărului de zile din lună în care salariatul își desfășoară activitatea în regim de telemuncă);

– **plata managerului** sau, după caz, **indemnizația brută a administratorului** sau **premiile de performanță** acordate acestora, potrivit contractelor de management, de administrare, de mandat sau de performanță încheiate conform prevederilor legale în vigoare.

Sumele brute plătite din fondul de salarii pentru timpul nelucrat:

– **sumele plătite pentru timpul nelucrat** (concedii de odihnă, de studii, pentru zilele de sărbători legale, evenimente familiale deosebite etc.) conform prevederilor legale în vigoare și/sau stabilite prin contractul de muncă / raportul de serviciu;

– **indemnizațiile suportate de angajator pentru incapacitate temporară de muncă** determinată de boli obișnuite sau de accidente în afara muncii, boli profesionale și accidente de muncă, și care sunt plătite din fondul de salarii (exclusiv sumele plătite din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate și bugetul Asigurărilor pentru accidente de muncă și boli profesionale), conform prevederilor legale în vigoare;

– **indemnizațiile suportate de angajator pentru salariații aflați în carantină / izolare la domiciliu**, (exclusiv sumele plătite din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale

and overtime (including indexation, leadership allowances, performance salaries and other rights which, according to the legislation, are included in the basic salary);

– bonuses and allowances granted as a percentage of the basic salary or as flat rates;

– bonuses/premiums/benefits granted over the year or annually in different forms (including the 13th salary, holiday bonuses);

– (occasional)exceptional payments/bonuses paid to the employees who are leaving the enterprise (including retirement bonuses), only if the amounts concerned are not set out in the labour contract;

– amounts paid to employees for transportation to / from the workplace;

– amounts granted for the remuneration of employees for holiday leaves not taken;

– amounts related to the risk incentive granted to the medical staff, in accordance with the legal provisions in force;

– other amounts paid in accordance with the legal provisions in force and/or established by the labour contracts/agreements (including those for supporting the operating expenses at the place where the employees perform their activities, such as electricity, heating, water and the data subscription, the purchase of furniture and office equipment, within the limits set by the employer through the labour contract or the internal rules, within a monthly ceiling, in proportion to the number of days in the month when the employee teleworks);

– managers' pay or, as the case may be, the gross allowances of administrators or the performance bonuses granted to them, in accordance with the management, administration, mandate or performance contracts concluded according to the legal provisions in force.

Gross amounts paid from the salary funds for hours not worked:

– amounts paid for hours not worked (holiday or study leaves, legal holidays, special family events etc.) in accordance with the legal provisions in force and/or established by the contracts/agreements;

– allowances borne by employers for temporary incapacity for work, caused by ordinary illness or accidents outside the workplace, occupational diseases and accidents at work, and which are paid from the salary funds (excluding the amounts paid from the budget of the Single National Social Health Insurance Fund and the budget of the Insurance against Accidents at Work and Occupational Diseases), in accordance with the legal provisions in force;

– allowances borne by employers for the employees who were in quarantine / home isolation, (excluding the amounts paid from the budget of the Single National Social Health Insurance

de sănătate), conform prevederilor legale în vigoare;

– **sumele plătite pentru întreruperi ale lucrului neimputabile salariaților;**

– **indemnizațiile de care beneficiază salariații pentru perioada suspendării temporare a contractului individual de muncă din inițiativa angajatorului (șomaj tehnic), indiferent dacă sunt suportate de angajator sau din bugetul de stat, conform prevederilor legale în vigoare;**

– **indemnizațiile de care beneficiază salariații pentru zilele libere acordate părinților pentru supravegherea copiilor, în situația închiderii temporare a unităților de învățământ, conform prevederilor legale în vigoare;**

– **indemnizațiile de care beneficiază salariații acordate ca urmare a reducerii timpului de muncă, conform prevederilor legale în vigoare.**

Sumele brute plătite din fondul de salarii sub forma drepturilor în natură și a ajutoarelor bănești cuprind contravaloarea drepturilor în natură și a ajutoarelor bănești acordate ca retribuire a muncii (conform prevederilor legale în vigoare și/sau stabilite prin contractul de muncă / raportul de serviciu);

Sumele brute pentru perioade anterioare plătite retroactiv ca urmare a câștigării în instanță a drepturilor bănești aferente anilor anteriori;

Sumele brute acordate salariaților (ca stimulente) din profitul net al unității, inclusiv suma corespunzătoare cotei managerului sau administratorului, după caz, **exclusiv** dividendele plătite din profitul net;

Sumele brute plătite din alte fonduri (inclusiv drepturi în natură, ajutoare bănești, indemnizația/norma de hrană, alte stimulente) decât din fondul de salarii, inclusiv sumele încasate ca penalități provenite din sumele încasate prin executare silită potrivit Codului de procedură fiscală, din cele încasate în cadrul procedurii de reorganizare judiciară și faliment, alte stimulente acordate în afara fondului de salarii, sumele plătite pentru activitatea prestată în proiecte finanțate din fonduri europene, sumele plătite direct din costuri pentru drepturile în natură sub formă de produse, chirie, combustibil, energie, transport, contravaloarea biletelor de valoare (tichete de masă, tichete de creșă, tichete cadou, tichete culturale și vouchere/tichete de vacanță), toate sumele acordate conform prevederilor legale în vigoare.

Indicele câștigului salarial real se calculează ca raport între indicele câștigului salarial nominal mediu net și indicele general al prețurilor de consum al populației, exprimat procentual.

Fund), in accordance with the legal provisions in force;

– amounts paid for work interruptions not imputable to employees;

– allowances from which the employees benefit for the period when the labour contract is temporarily suspended at the employer's initiative (technical unemployment), regardless of whether they are borne by the employer or from the state budget, in accordance with the legal provisions in force;

– allowances from which the employees benefit in relation to the days off granted to parents for the supervision of children, in cases of temporary closure of educational institutions, in accordance with the legal provisions in force;

– allowances from which the employees benefit as a result of a reduction of working hours, in accordance with the legal provisions in force.

Gross amounts paid from the salary funds and corresponding to payments in kind and cash aids include the equivalent value of the payments in kind and of the cash aids, given as work remuneration (in accordance with the legal provisions in force and/or established by the labour contracts/agreements);

Gross amounts paid for previous periods, which include backdated pay arrears as a consequence of winning the lawsuits involving the money rights related to previous years;

Gross amounts paid to employees (as incentives) from the net profit of the unit, including the amount corresponding to the share of the manager or administrator, as the case may be, excluding dividends paid from the net profit;

Gross amounts paid from other funds (including payments in kind, cash aids, the food allowance, other allowances) than the salary funds, including the amounts collected as penalties by means of enforced recovery in accordance with the Fiscal Procedure Code or in the framework of the restructuring and insolvency procedure, other incentives granted outside the salary funds, the amounts paid for activities performed in projects financed from European funds, payments in kind such as products, rents, fuel, energy, transport; the equivalent value of vouchers (meal tickets, gift tickets, nursery tickets, cultural tickets, holiday vouchers/tickets), all the amounts granted based on the legal provisions in force.

The real earnings index is calculated as a ratio between the average net nominal earnings index and the general population consumer price index, expressed as a percentage.

**4.1. CÂȘTIGUL SALARIAL NOMINAL MEDIU NET LUNAR
PE ACTIVITĂȚI ALE ECONOMIEI NAȚIONALE
AVERAGE NET NOMINAL MONTHLY EARNINGS
BY ACTIVITY OF THE NATIONAL ECONOMY**

- lei/salariat / lei/employee -

CAEN REV.2	2010	2015	2020	2021	2022	CANE REV.2
Total,	1973	2696	4408	4755	5304	Total,
din care:						of which:
Agricultură, silvicultură și pescuit	1269	1665	2920	3311	4480	Agriculture, forestry and fishing
Industria prelucrătoare	1537	2074	3418	3692	4215	Manufacturing
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	3043	3532	5609	6073	6929	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Construcții	1187	1787	3530	4095	4203	Construction
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	1964	2487	3871	4227	4895	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Hoteluri și restaurante	1068	1420	2207	2341	2735	Hotels and restaurants
Transport și depozitare	1960	2571	4090	4335	4923	Transportation and storage
Informații și comunicații	3180	4502	7067	8027	8910	Information and communication
Intermedieri financiare și asigurări	4329	5338	6831	7145	8139	Financial intermediation and insurance
Tranzacții imobiliare	1594	2086	3377	3391	4034	Real-estate activities
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public ¹⁾	2880	4169	6717	6744	7161	Public administration and defence; compulsory social security ¹⁾
Învățământ	1571	1985	3794	3753	4042	Education
Sănătate și asistență socială	1510	2023	4785	4956	5085	Human health and social work activities
Activități de spectacole, culturale și recreative	1341	1754	2971	3368	3834	Arts, entertainment and recreation
Alte activități de servicii	968	1657	2208	2329	2680	Other service activities

¹⁾ Exclusiv forțele armate și personalul asimilat (Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Român de Informații etc.) / Excluding armed forces and similar staff (Ministry of National Defence, Ministry of Internal Affairs, Romanian Intelligence Service etc.).

**4.2. CÂȘTIGUL SALARIAL NOMINAL MEDIU NET LUNAR, PE FORME JURIDICE
AVERAGE NET NOMINAL MONTHLY EARNINGS BY LEGAL TYPE**

- lei/salariat / lei/employee -

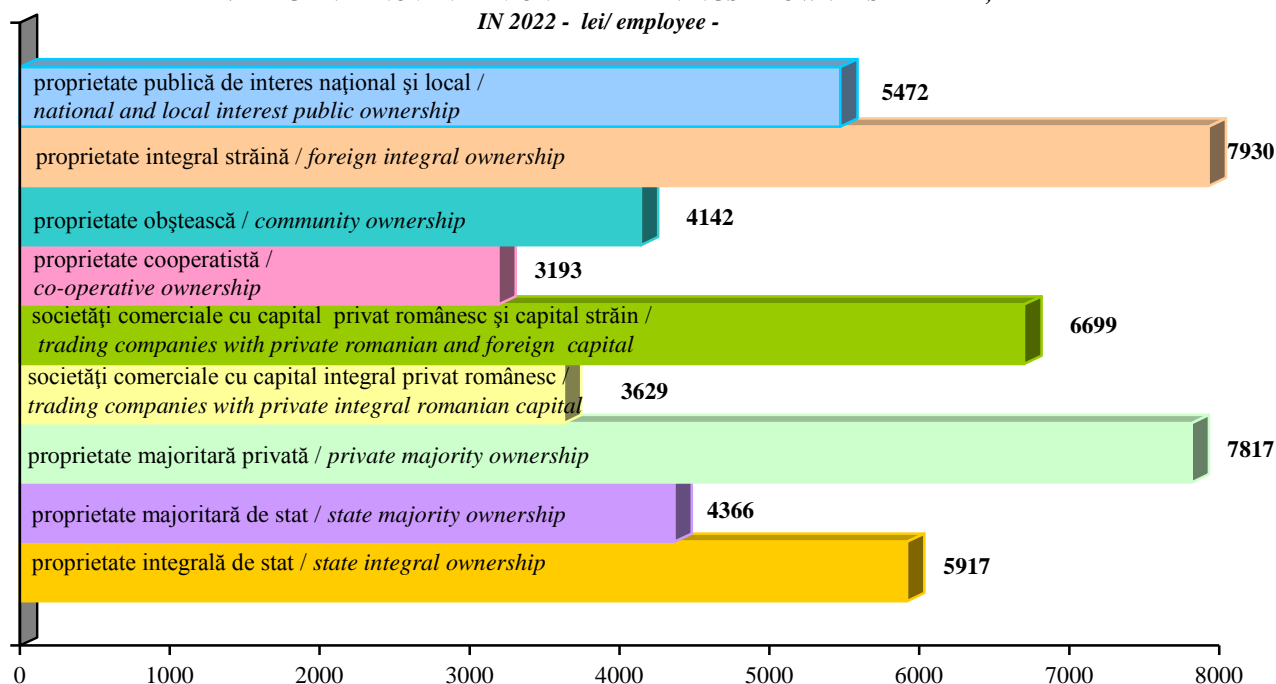
Forma juridică	2010	2015	2020	2021	2022	Legal type
Total	1973	2696	4408	4755	5304	Total
din care:						of which:
- regie autonomă	2274	3434	7032	7871	8697	- autonomous companies
- societate pe acțiuni	2691	3457	5010	5408	6162	- stock companies
- societate cu răspundere limitată	1636	2433	4020	4441	5037	- limited liability companies
- societate meșteșugărească	902	1145	2200	1976	2986	- cooperative companies

4.3. CÂȘTIGUL SALARIAL NOMINAL MEDIU NET LUNAR, PE FORME DE PROPRIETATE
AVERAGE NET NOMINAL MONTHLY EARNINGS BY OWNERSHIP TYPE

-lei /salariat / lei/employee -

Forma de proprietate	2010	2015	2020	2021	2022	Ownership type
Total	1973	2696	4408	4755	5304	Total
- proprietate integrală de stat	2464	3225	4936	5348	5917	- state integral ownership
- proprietate majoritară de stat	1715	2366	3613	3818	4366	- state majority ownership
- proprietate majoritară privată	2898	4253	6849	7219	7817	- private majority ownership
- societăți comerciale cu capital integral privat românesc	1284	1759	2969	3350	3629	- trading companies with private integral romanian capital
- societăți comerciale cu capital privat românesc și capital străin	2677	3373	5230	5699	6699	- trading companies with private romanian and foreign capital
- proprietate cooperatistă	1005	1234	2418	2315	3193	- cooperative ownership
- proprietate obștească	2289	2389	3207	3606	4142	- community ownership
- proprietate integral străină	3303	4200	6373	6814	7930	- foreign integral ownership
- proprietate publică de interes național și local	1944	2698	5174	5229	5472	- national and local interest public ownership

CÂȘTIGUL SALARIAL NOMINAL MEDIU NET LUNAR, PE FORME DE PROPRIETATE,
ÎN ANUL 2022 - lei / salariat -
AVERAGE NET NOMINAL MONTHLY EARNINGS BY OWNERSHIP TYPE,
IN 2022 - lei/employee -

4.4. INDICII CÂȘTIGULUI SALARIAL MEDIU NET REAL
INDICES OF MONTHLY AVERAGE REAL NET EARNINGS

- % -

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
2010	100,00	101,28	102,61	102,74	107,70	119,65	131,85	145,54	155,85	166,55	175,84	180,56	176,99
2011		100,00	101,31	101,44	106,34	118,14	130,19	143,70	153,88	164,45	173,62	178,28	174,76
2012			100,00	100,13	104,96	116,61	128,50	141,84	151,89	162,32	171,37	175,98	172,50
2013				100,00	104,82	116,46	128,34	141,66	151,69	162,11	171,15	175,75	172,27
2014					100,00	111,10	122,43	135,15	144,71	154,65	163,28	167,67	164,35
2015						100,00	110,20	121,64	130,26	139,20	146,97	150,91	147,93
2016							100,00	110,38	118,20	126,32	133,36	136,95	134,24
2017								100,00	107,08	114,44	120,82	124,07	121,61
2018									100,00	106,87	112,83	115,86	113,57
2019										100,00	105,58	108,42	106,27
2020											100,00	102,69	100,66
2021												100,00	98,02
2022													100,00